

ten regarde vande voorfz Militie, hoedanich die oock genoemt mogen wesen, onder fchijn van de felve hunne emancipatie gemaectt ende opgerecht, *ipfo facto*, nul zijn, ende ftaen ter cassatie vanden Politicquen Rechter, daer fulcx behoort.

17. Gehouwde Vrouwen ftaen onder de voochdye van haren Man, noch en mogen contracteren, of den Man obligeren, ten zy dat het zijn Koop-Vrouwen, ende profeflie doende van waren te coopen, ende te vercoopen, in welcke materie van coop, ende vercoop, fy den Man verobligeren, ende verders niet.

18. Geen Luycksche Perfoon en fal vermogen te prorogeren, noch te contesteren voor den Brabandtſchen Rechter, ende *vice verfa*, op poene van nulliteyt der proceduyren.

III. CAPITTEL.

Vande Policie ende Regeringe der Stadt Maestricht in't gemeen.

DE ordinaris Regeringe, ofte Magiftrature der Stadt Maestricht, beftaet in twee

Hooch-Schoutten , twee Borgemeesters , veerthien Schepenen , acht Gefwooren Raden , ende twee Pay-Meesters; daer by komen twee Pensionarisen, ende twee Secretarisen vanden Lagen Gerechte , van welckers bysondere functien, ende bedieningen , hier nae, sal gesproken werden : Ende moeten de voornoemde Leden , voor d'eene helfte, zijn van Luycksche geboorte , ende voor d'andere helfte, van Brabantsche geboorte.

2. Onse Commissarisen Deciseurs fullen , met die vande Heeren Staten Generael der Vereenichde Nederlanden, van twee tot twee Jaren, gelyck voor desen , aenstellen , ende veranderen den voornoemden Magistraet ; sulcx nochtans , dat ten minsten vier Schepenen, ende twee Gefwoorens , die langhst in bedieninge zijn geweest , vande Luycksche zyde, voor de eerste reyse, ende die dry andere Schepenen , ende twee Gefwoorens, voor de tweede reyse, ende alsoo successivelyck , fullen verandert worden.

3. De voorz veranderinge, ende aenstellinge sal moeten geschieden uyt Persoonen van wettige geboorte, ende uyt de notabelste, ende gequalificeerste Borgers der voorz Stadt , niet sittende in openbaer Overspel , noch besmet met woecker, ballingschap , of diergelycke merckelycke vleckke.

4. Ende

4. Ende en sal niemant tot de voorſz Magiftrature mogen gevordert, of aengeſtelt worden, dan die twee Ja- ren bevorens buyckvaſt, ende gedomicilieert Borger ge- weeft is.

5. Gelyck oock niemant daer toe en ſal admiſſibel weſen, die, om daer toe te geraecken, eenich gelt, giften, ofte gaven ſal gegeven, ofte beloofd hebben, door hem ſelven, of door andere, directelyck, of indirectelyk, of die andere importune recommandatien ſal hebben ghe- bruyckt.

6. De boven-genoemde Raedt, der voorſz Stadt, ſal gehouden weſen te vergaderen alle Maendagen, s'morgens, ten negen uren precys, op het Stadts ofte Raedthuys, om aldaer te traeteren, te delibereren, ende resolveren over alle ſaecten, ſpecterende tot het meeſte nut, ende welvae- ren der ſelver Stadt, ende tot d'adminiſtratie van alle goe- de Policie, daer af ſich niemant, ter voorſz geſetter ure, en ſal mogen onthouden, ſonder kenniſſe, ende voorweten vande Hooch-Schoutetten, of Borgemeeſteren, op poe- ne, dat die gene, die, nae de voorſz ure, ſal verſchynen, ofte in 't geheel abſent blyven, of oock present zijnde, ſonder goetvinden vande Borgemeeſters, ſich uyt den Raedt ſal vertrecken, ſal verbeuren, d'eerſte, eenen halven, ende de andere, eenen heelen Rijcxdaelder, die, ſonder eenighe

re-

remissie , of dissimulatie sullen betaelt , ende in eene Casse , ten behoeve van 't gemeen , door de suymige geconsigneert worden , of by de Beurssarisen vande Collegien der respectieve Justitien , daer van de Defaillanten dependeren , *in instanti* betaelt , ende aen hare rechten gedefalqueert worden , ende sullen de Hooch-Schoutten , ende Borgemeesters , de Sleutels hebben vande voorsz consignatie Casse.

7. Ende op dat de selve tydelycke Vergaderinge gefaciliteert , ende geensints verhindert en werde , soo en sullen , ten selven dage , noch de Hooge , noch Lage Gerichten eenige extraordinaris Vergaderinge mogen leggen des voormiddachs , of by haer , of by Commissarisen Instructeurs eenige Processen gelesen , of termynen gehouden mogen worden , anders als voor negen uren.

8. De voornoemde Magistraet en sal niet mogen delibereren , oft resolveren , als ten bywesen , ten minsten , van twee derde-parten der Raedts-Verwanten.

9. De Borgemeesters voorstemmende inde Raedts-Vergaderinge , sullen alle saecken , tot de Magistrature gehoorende , voordraghen , ende ter deliberatie brengen vanden Eersamen Raedt , oock de stemmen van alle de Leeden op yeders rang distinctelyck hooren , ende colligeren ,
ende

ende met de pluraliteyt der selver concluderen, ende daer af een Raedts-verdrach doen formeren.

10. Welck Raedts-verdrach, op dien voet genotuleert zijnde, ter naester Raedts-Vergaderinge sal moeten geresumeert worden, omme cracht te hebben, ende binnen dry dagen, daer nae, ten langhsten, ende geensints voor de resumptie, door den Secretaris, nae voorgaende registratie te worden uyt-gegeven.

11. De voorsz Raedts-Vergaderinge, ende deliberatien sullen gehouden, ende door de respectie Raedts-Verwanten bygewoont werden met alle stilligheyt, respect, ende modestie, sonder eenige protesten, expositulatiën, of andere exorbitantiën voor te wenden, op pœne, dat die geene, die sulcx comen te doen, *de facto* sullen verbeuren, ende moeten configneren eenen Rycxdaelder inde voorsz gemeene Cassé, executabel, als vooren.

12. De secrete Deliberatien, ende Resolutien vanden Eersamen Raedt, en sullen, door niemant, gereveleert, ofte ontdeckt worden, op pœne, dat die gene, die binnen s'Jaers bevonden sal werden sulcks gedaen te hebben, inhabil sal wesen tot de voorsz Magistrature.

13. Den voornoemden Eersamen Raedt sal hebben
ende

ende behouden het recht van stellinge der Munte, daer af den cours te hooch, ende tot schade, ofte verderf vande Ingeleutenen sal comen te loopen, of vande Nabuyren gedrongen te worden; ende sullen de Hooch-Schoutten tegens de Contraventeurs procederen als naer Rechten.

14. Ende sullen voorts, doch niet sonder interventie, wetenschap, of communicatie vande Hooch-Schoutten, opstellen, ende maecken soodanige Reglementen, Keuren, ende Ordonnantien, als sy, naer voorval, ende vereysch van saecken, ten besten, ende tot meesten rust, ende welvaren vande Stadt, in 't stuck van Forfaiten, ende Mefusen, Brandt, Voorkoop, ende diergelycke saecken van Politie, sullen vinden te behooren.

15. Gemeyne enquesten genomen zijnde by 't Hooch, of Lage Gerecht, in saecken, die niet indisputabelyck, ende, uyt haer eygen nature, en zijn Crimineel, of Civyl, sullen, inden Eerlamen Raedt, gelesen, ende geëxamineert worden, of het delict is Civyl, of Crimineel: ende ingeval het bevonden wert Crimineel te zijn, sullen de selve enquesten gestelt worden in handen vanden Hooch-Schout des Man des ban: ende soo het Civyl gevonden wert, sal gestelt worden in handen vande Borgemeesters, ende Geswoorens.

16. Ofte wel sal den Eerfamen Raedt, *in instanti*, het civile delict, by amende, of andersints, straffen ende corrigeren, gelyck alle Forfaicten, mitsgaders Keuren, ende Mesusen aldaer gepunieert worden.

17. Civile delicten worden gehouden, die gene, daer geene hoogheyt in en is gelegen, ende bestaen in transgressien van Magistrale Ordonnantien ende Statuten, vechteryen, lascivie, ende petulantien by dach ende nacht gepleecht, mitsgaders van injurieuse woorden ende diergelycke.

18. De Borgemeesters sullen schuldigh ende gehouden wesen, alle Raedts-verdragen, Keuren, ende Ordonnantien, binnen dry dagen, nae de publicatie, tot laste vande Schuldige, ter executie te stellen, sonder eenige remissie, moderatie, dissimulatie, of uytstel, of sullen de Hooch-Officieren, andersints, geauthoriseert, ende bevoeght zijn sulcx te doen.

19. Alle Brieven, comende vande Princen, ende anderen, addresserende aende voorz Magistraet, sullen in volle Vergaderinge gelesen, ende de Resolutien ende Antwoorden, daer op, gearresteert worden, de welcke door de Pensionarisen geëxtendeert zijnde, ten minsten by de Hooch-Schoutten, Borgemeesteren, ende de beyde

D Eer-

Eerste Schepenen fullen moeten gelesen ende geadvouert worden, aler de Secretarisen de selve fullen mogen teykenen, ende affenden.

20. In alle Deliberatien, ende Resolutien, die, directelyck, of indirectelyck, souden mogen raecken yemandt vanden Raedt, *nomine Personæ vel officii*, sal den Geinteresseerde sich hebben uyt den Raedt te ontrecken.

21. Soo wanneer eenige saecken, van grooter gewicht, ende importantie, betreffende den staet der voorsz Stadt, of den dienst der Princen, souden comen voor te vallen, soo sal den voornoemden Raedt versterckt worden met de Notablen der Stadt, de welcke zijn de vier Commisarisen Instructeurs, ende, voorts, alle de gene, die, op andere tijden, geweest fullen zijn in officie van Schouttet, Borgemeester, Schepen, Geswooren, ofte Pay-meester, met de welcke, ter exclusie van alle andere, sy fullen representeren het geheele Lichaem, ende Gemeynthe der voorschreven Stadt, van oudts, genaemt, den Breeden Raedt.

22. Ende fullen de voornoemde Commissarisen Instructeurs, waer af, hier nae, breeder sal gesproken worden, oock particuliere toeficht dragen op de gemeene Politie ende Regeringe deser Stadt, ende, in cas, sy bevinden
eeni-

eenige excessen, ofte defecten, den Eersamen Raedt, van tijdt tot tijdt, daer af verwittigen.

23. Mede sullen, van Jaer tot Jaer, aende Heeren Commissarisen Deciseurs geven goede informatie vande gesteltenisse der voorz Stadt.

24. Tot welcken eynde, syluyden sullen hebben acces tot alle Raedts-Vergaderingen, ende Raedts-verdrachboecken, omme, daer uyt, de observantie, ofte dis-observantie der selver te metieren.

25. Den Eersamen Raedt en sal niet vermogen eenige Besendinge, ofte Commissie te decernereren, de welke sonderlingen tijdt, ofte costen souden van nooden hebben, het zy aen beyde Princen, of aen anderen, ten zy met voorgaende kennisse, ende goetvinden vande respectieve Princen.

26. Ende sullen gehouden wesen hare Commissien, ende Besendingen te restringeren op veerthien dagen, of ten langhsten, op dry weecken, sonder meer als twee Persoonen te committeren, die gene particuliere saecken en sullen vermogen aen te nemen, tot verachteringe van Stadts-saecken, ende in dach-gelden sullen getraecteert worden, naer dat sy met, of sonder Dienaer zijn

gewoon te reysen , gelyck dus lange geschiet is.

27. Den Eersamen Raedt , of der selver Gecommitteerden, sullen gehouden wesen, in cas de saecke langher train vereyschte, daer toe de permissie vande respective Princen, als vooren, te versoecken, sonder de welcke, aende selve Gecommitteerde, geene dach-gelden en sullen worden goetgedaen, noch in rekeninge geleden.

28. Ende sullen de voorz Gecommitteerden, ten langhsten, binnen acht dagen, naer hare wedercomste, pertinent rapport doen, by geschrifte, over alle Poincten, haer, by instructie, aenbevolen, op poene, als boven.

29. Den Eersamen Raedt sal hebben te bevoornden, dat alle Persoonen, van wat conditie de selve mogen zijn, de welcke men can, of mach gelooven, dat eenige Papieren, Bescheyden of Documenten *in Originali*, of by Copie, onder haer hebben, specterende tot de Archieven der voorz Stadt, binnen dry Maenden, naer dato deses, de selve overbrengen, ofte sich, by Eede, expurgeren, dat sy geene, der selver, onder haer, of gedemanueert hebben, noch en weten wie de selve soude mogen hebben.

30. Ende sal een Register, vande voorz Archiven, inde respective Griffien geleponeert worden, op dat een
yege-

yegeelyck, des van nooden hebbende, sich, daer af, moge dienen, of, daer van, inspectie hebben.

IV. CAPITTEL.

Aengaende Stadts Fabrycque.

DE afgegane Borgemeesters, dewelcke inde Magistrature blyven, of, andersints, de eerste Schepenen vande Luycksche, ende Brabandtsche zyde, fullen zijn Opper-Fabrycquen der voorfz Stadt; ende en sal den Bouw-meester geenderhande Wercken mogen ondernemen, sonder goetvinden der selver, ende kennisse vande Paymeesters.

2. De voornoemde Opper-Fabrycquen, ende Paymeesters fullen, ten meesten dienste, ende mesnage vande Stadt, overleggen, wat noodich, of onnoodich, dienstich of ondienstich is, ende, daer af, aenden Eersamen Raedt refereren, omme geresolveert, ende gedisponeert te worden naer behooren.

3. Ende fullen goede forge dragen, dat den Bouwmeester, ende Contrerolleur hare Officien wel waer nemen, ende betrachten, sonder te gedoogen, dat de selve,
buy-